

Fylkesmannen i Oppland

MØTEREFERAT		Dato: 15.10. 2012	
Rovviltnemnda i region 3/Oppland			
Møtet innkalt av	Sekretariatet v/Fylkesmannen	Referent	Sidsel Røhnebæk
Møtedato	12. oktober 2012	Møtetid	Kl.10.00-11.45
Møtested	Statens Hus, Lillehammer	Møteleder	Ivar Odnes
Deltakere	Medlemmer i rovviltnemnda: Ivar Odnes og Olaf Nils Diserud Varamedlem: Ragnar Nordgreen Fylkesmannen: Harald Klæbo, Victoria Kristiansen, Lars Bjørke og Sidsel Røhnebæk		
Ikke tilstede	Simon Strumse, Jørand Ødegård Lunde, Mariann Isumhaugen og Eivind Brenna hadde meldt forfall.		
Tilhørere	10 personer		
Kopi	Kristin Hille Valla, Sigurd Tremoen, Vebjørn Knarrum og Anders Prestegarden		

Åpen post fra kl. 10.00 -10.15. Innlegg fra Arnfinn Beito, Skaget/Bitihorn beitelag, Pål Kjørstad, Oppland Sau og Geit, Tormod Pedersen, Oppland JFF.

Saksliste:

48/12 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling godkjent. Sakslista godkjent og utvidet med to nye saker – klage på kvote for lisensfelling ulv fra NOAH og henstilling fra nemnda til DN om uttak av restkvote på bjørn i region 3.

49/12 Godkjenning av referat fra møte 23. august. 2012

Referat godkjent med følgende kommentarer til vedtak 44/12 og vedtak 46/12. Tilsvar på brev fra MD av 23. august 2012 ble behandlet på møtet med Miljøvernministeren 3. september 2012. Nemnda avventer til sesongen er over før det evt. søkes om ekstra midler til dekking av de store kostnadene til skaldefelling ulv i Lesja.

50/12 Orienteringer

Harald Klæbo orienterte.

Oversikt over påviste skader de siste år fra SNO. *) Foreløpig per 10.10. 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jerv	169	84	61	158	193	115*
Gaupe	49	37	48	76	47	28*
Bjørn	116	85	108	134	60	38*
Ulv	26	0	111	27	0	87*
Kongeørn	8	12	18	20	17	24*
Sum	368	218	346	415	317	289*
Rev	30	32	21	36	17	47*
Antall meldte skader	948	810	816	1035	908	756*

Det er i sum nedgang i skader grunnet jerv, gaupe og bjørn sammenlignet med 2011. Noe økning i skader grunnet kongeørn og stor økning grunnet ulv som er konsentrert til besetninger i Lesja. Det er også en økning i skader grunnet rødrev. Totalt er det en nedgang i antall meldte skader.

Status jerv

I Oppland er bestandsmål nådd med 3,67 (4) ynglinger i snitt siste 3 år, og nemnda trolig vil få tilbake forvaltningsmyndighet når rapporten fra Rovdata blir publisert. Sommeren 2012 ble 3 jerv felt på skadefelling og så langt er en jerv felt i Øyer på lisensfelling.

Jervestammen i Norge er voksende til tross for stadig økende uttak. Nasjonalt bestandsmål er 39 ynglinger og i 2012 er 69 ynglinger er påvist. Det er gjennomført 17 hiuttak i 2012, der 6 er tatt ut i sør (ingen i Oppland) 120 jerv ble felt i 2011/2012, og kvoten for lisensjakt i 2012/13 er på 183 dyr, hvorav 6 i Oppland. Økningen i bestand av jerv på norsk side må sees i sammenheng med at det er en stor bestand på svensk side der de i tillegg nesten ikke har uttak.

I perioden 1. febr til 15. mai samler SNO inn hår/jerveskit for DNA-analyser. Antall prøver har økt mye siste år, i tråd med økendefokus på DNA-innsamling, og ca 150 prøver er samlet inn i 2012.

Påviste skader på sau grunnet jerv viser en nedgang på 30 % i 2012. En årsak kan være skadefellinger i Dovre/Lesja, Nord-Fron/Sør-Fron og Ringebru/Øyer. Det har vært lite tap av sau i Skjåk tross to kjente ynglinger (Breheimen). Det er heller ingen påviste skader grunnet jerv i Sogn og Fjordane.

Lisensfelling på jerv er fra 10. september til 15. februar. En hannjerv på 16 kg er felt i Øyer. Tre dyr gjenstår i beiteprioritert område, et dyr i yngleprioritert område i tillegg til et tilleggssdyr. En kan vurdere å dele opp den beiteprioriterte sonen for å sikre at det nødvendige antall dyr blir tatt ut på Valdres-siden mot Gausdal., Sekretariatet har løpende dialog med nemnda om dette fremover.

Status gaupe

Bestandsmålet for gaupe er nådd i Oppland i 2012, da det ble registrert 5,5 familiegrupper. Snittet for de tre siste årene er 5 (4,7) ynglinger, og nemnda har således myndighet til å fastsette kvoter for gaupe Nasjonalt bestandsmål er 65 familiegrupper og i 2012 er det påvist 74 familiegrupper. I Oppland er det nedgang i påviste skader, og nedgangen er 25 % på landsbasis. Gaupebestanden er på landsbasis på veg ned.

Status bjørn

Antall påviste skader er betydelig færre sammenlignet med siste år. Likevel har det vært en del skader i september i Ringebru. Et dyr ble felt på skadefelling i Lillehammer i april 2012 (vedtak i DN). Ingen skader av bjørn i Gausdal i år. Ingen dyr er felt under høstens lisensfelling bjørn. Kvoten var to dyr.

Status ulv

Det har vært et stort skadeomfang grunnet ulv i Lesja, og en tilnærmet sammenhengende skadefellingstillatelse fra juni og til dags dato. Et dyr ble felt 17. juni 2012. Fra tidlig i oktober ble fellingsområdet utvidet med Skjåk og deler av Lom.

Lisensfelling ble innstilt 8. oktober etter vedtak fra MD. Årsaken er behandling av klage på kvoter for lisensjakt ulv (oppsettende virkning). DN har gitt MD faglig tilrådning: "Forsvarlig med kvote på et dyr i region 3".

Status kongeørn

Victoria Kristiansen orienterte.

Kongeørn er nå blitt en del av det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt, og alle historiske data, fra 1970 til 2011, ligger nå i Rovbase. DN og Fylkesmannen har inngått avtale med Norsk Ornitologisk Forening, og i 2012 er alle kjente hekkelokalteter besøkt. I Oppland er 69 lokaliteter besøkt. Det er funnet hekking i 12 lokaliteter; 2 reir med 2 unger og 10 reir med 1

unge. I tillegg er det funnet aktivitet i 29 lokaliteter. Data fra årets kartlegging skal legges inn i Rovbase når rapport fra feltarbeidet foreligger. Det er planer om rullerende overvåking av hekklokaliteter for framtida.

Det planlegges to typer av overvåking av kongeørn i Norge. En ekstensiv med overvåking og kartlegging av nåværende og tidligere hekklokaliteter som vil gi enkel informasjon om kongeørnas endring i bruk av arealer og leveområder. I tillegg planlegges en mer intensiv overvåking i 12 utvalgte områder. Her skal det innhentes informasjon om endringer i årlig overlevelse hos voksne individer og om variasjon i den årlige produksjonen av unger som forlater reiret.

Det har vært en liten oppgang i skader grunnet kongeørn i Oppland i sommer.

Orienteringer ved Sidsel Rønnebak

Korrespondanse rovviltneemnda region 3/Oppland fra 23.08. – 12.12. 2012.

Dato	Fra	Til	Tema
1. 23.08. 2012	Direktoratet for naturforvaltning	Adresseliste	Lisensfelling av brunbjørn 2012- region 5, 6, 7 og 8
2. 23.08. 2012	Miljøverndepartementet	Rovviltneemnda i region 3	Svar - Praktisering av rovviltforliket
3. 13.08. 2012	Direktoratet for naturforvaltning	Fylkesmannen i Oppland	Betingede fellingstillatelser på jerv 2012/2013
4. 04.09. 2012	Direktoratet for naturforvaltning	Adresseliste	Lisensfelling av jerv 2012/2013 – region 3
5. 17.09. 2012	Rovviltneemnda i region 3	Adresseliste	Invitasjon til dialogmøte 12.oktober
6.20.09. 2012	Naturvernforbundet	Adresseliste	Lisensjaktkvoter for ulv - klage
7. 20.09.2012	Nasjonal konferanse om rovvilt, beitedyr og samfunn	Adresseliste	Endelig program. Påmelding 29.09.
8. 02.10.2012	Norges jeger- og fiskerforening	Kommuner i Buskerud, Telemark, Vestfold og Aust-Agder og rovviltregion 2 og 3	Invitasjon til seminar – Forvaltning av de store rovdirene, krav og forventninger til forvaltningen
9. 27.09. 2012	Rovviltneemnda i region 3	Naturvernforbundet	Klage på kvote lisensfelling ulv – region 3
10. 27.09. 2012	Rovviltneemnda i region 3	MD	Klage på kvote lisensfelling ulv – region 3
11. 08.10.2012	Miljøverndepartementet	Adresseliste	Varsel om oppsettende virkning etter forvaltningsloven § 42
12. 08.10.2012	Fylkesmannen i Oppland	Lesja kommune, Skjåk kommune og Lom kommune	Utvidelse av skadefellingsområdet på en ulv
13. 08.10.2012	Direktoratet for naturforvaltning	Miljøverndepartementet	Klage på lisensfelling av ulv i region 3 2012/13 – faglig tilrådning
14. 03.10.2012	NOAH – for dyrs rettigheter	Alle rovviltneemndene	Klage på kvote for lisensjakt ulv
15. 04.10.2012	Oppland Jeger- og fiskerforbund	Fylkesmannen i Oppland	Bruk av genetisk materiale ved bestandsregistrering av gaupe – forslag til samarbeidsprosjekt
Referat 06.09. 2012	FKT-prosjekt		Referat fra møte "Oppstart av arbeidet med evaluering og strategi for FKT i Oppland"
Referat 26.09.12	FKT-prosjekt		Referat fra erfaringsutveksling FKT FM Buskerud, Oslo/Akershus, Hedmark, Oppland og DN

Brev nr. 6, klage fra Naturvernforbundet på lisenskvoter for ulv, ble omtalt. Brev nr. 9, 10, 11 og 13 omhandler videre behandling av denne klagen. Brev nr. 14 blir behandlet som egen sak.

Status økonomi/FKT

Små endringer siden møtet 23. august, bortsett fra at utgifter til skadefelling er økt ytterligere, og er nå tilnærmet kr. 350 00 over budsjett på kr. 800 000. Drift av nemnd er innenfor budsjett.

Ivar Odnes orienterte fra nemndas møte med Miljøvernminister Bård Vegard Solhjell 3. september 2012, samt fra møte med formannskapet i Øystre Slidre 20. september 2012.

Vedtak: Brev og orienteringer tas til etterretning

51/12 FKT-prosjektet – finansiering, framtid og praksis.

Sidsel Røhnebæk orienterte, bl.a fra erfaringsutvekslingsmøte med sekretariat for rovviltnemndene i region 2, 4 og 5, jf. referat av 26. sept. 2012. DN skal lage forskrift til FKT-retningslinjene og inviterer til erfaringskonferanse i Trondheim 25. oktober. FKT-prosjektets arbeidsgruppe ønsker et møte med referansegruppa før neste nemndsmøte. Det kan være aktuelt å "bestille" en ekstern evaluering av gjennomførte FKT-tiltak i Oppland.

Vedtak: Orienteringene tas til etterretning.

52/12 Eventuelt

Ingen saker

53/12 Uttak av restkvote på bjørn i region 3

Kvoten for lisensjakt av bjørn i Oppland var 2, og perioden for lisensjakt fra 21. august til 15. oktober. Per 12. oktober var ingen bjørn felt. Det har vært flere skader etter bjørn på ettersommeren, spesielt i Ringebru, og sekretariatet har utarbeidet forslag til henstilling til DN, jf. notat av 10. oktober.

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Rovviltnemnda tilrår Direktoratet for naturforvaltning om å gjøre vedtak om uttak av 1 bjørn i Ringebru kommune. Nemnda ber DN om å benytte rovviltfellingsspersonell fra Statens naturoppsyn i et eventuelt uttak. Om det ikke er mulig å få tatt ut bjørn i høst, bør Ringebru kommune prioriteres i en eventuell vurdering av uttak på våren, før beitesesongen.

Nemnda diskuterte forslager. Olaf Nils Diserud foreslo endring i teksten; Midt- og Sør-Gudbrandsdal i stedet for Ringebru og sløyfe ordet eventuelt i siste linje. Disse endringene ble enstemmig vedtatt.

Vedtak: Rovviltnemnda tilrår Direktoratet for naturforvaltning om å gjøre vedtak om uttak av 1 bjørn i Ringebru kommune. Nemnda ber DN om å benytte rovviltfellingsspersonell fra Statens naturoppsyn i uttak. Om det ikke er mulig å få tatt ut bjørn i høst, bør Midt- og Sør-Gudbrandsdal prioriteres i en vurdering av uttak på våren, før beitesesongen.

54/12 Behandling av klage fra NOAH på rovviltnemnda sitt vedtak om lisensfelling av ulv for 2012/2013

Organisasjonen «NOAH for dyrs rettigheter» har i brev datert 3. oktober 2012 påklaget rovviltnemndenes sine vedtak om felling av til sammen 12 ulver. Rovviltnemnda i region 3 (Oppland) fattet et av disse vedtakene, i møte 23. august 2012. NOAH uttrykker bekymring for den høye samla kvoten av ulv, sett bl a i lys av internasjonale forpliktelser, og ber Miljøverndepartementet å gripe inn. Fylkesmannen fikk oversendt klagen 9. oktober.

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Avvisning av klage på vedtak om lisensfelling av ulv i region 3 (Oppland) i 2012/2013

Rovviltnemnda i region 3 (Oppland) viser til deres klage av 3. oktober 2012 på nemndene sine vedtak om lisensfelling av ulv for 2012/2013. I vedtak av 23. august 2012 åpnet nemnda for lisensfelling av én ulv i region 3 i 2012/2013. I klagen uttrykker dere bekymring for den høye samla kvoten av ulv, sett bl a i lys av internasjonale forpliktelser.

Vårt vedtak om lisensfelling av ulv ble fattet i møte 23. august 2012. Referat fra møtet med opplysninger om vedtaket ble lagt ut på Fylkesmannens nettside 28. august og ytterligere kunngjort som egen nettsak 7. september, med opplysninger om klageadgang. I tillegg ble vedtaket sendt til en del adressater (NOAH var ikke blant disse) i brev av 6. september 2012. Klage på kvotevedtak fattet av en rovviltnemnd etter rovviltforskriften, skal avgjøres av Miljøverndepartementet, jf rovviltforskriften § 18. For øvrig følger klagebehandlingen forvaltningslovens regler. Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort, jf forvaltningsloven § 29 første ledd andre punktum. Deres klage er datert 3. oktober 2012, hvilket betyr at klagen er fremsatt mer enn 3 uker etter at vedtaket ble kunngjort, dvs at klagefristen er overskredet. Lovens utgangspunkt er at fristen skal overholdes. Vi kan ikke se at det i dette tilfellet foreligger omstendigheter som tilsier oppreisning for oversittelse av klagefristen, jf forvaltningsloven § 31. Det er heller ikke fra deres side best om oppreisning for oversittelse av klagefristen. Ut fra dette avviser vi deres klage.

For øvrig kan vi legge til at Naturvernforbundets klager på nemndenes lisensfellingsvedtak er gjenstand for klagebehandling i Miljøverndepartementet. Kvotevedtakene for 2012/2013 blir således prøvd. Departementet har av eget tiltak gitt klagen fra Naturvernforbundet oppsettende virkning.

Vedtak

Rovviltnemnda i region 3 avviser klagen fra NOAH, med bakgrunn i at klagefristen er oversittet, jf forvaltningsloven § 29.

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak: Rovviltnemnda i region 3 avviser klagen fra NOAH, med bakgrunn i at klagefristen er oversittet, jf forvaltningsloven § 29.

Neste møte i rovviltnemnda er 29. november 2012, Vinstra.

Dialogmøte med inviterte etater, lag, foreninger og utvalgte kommuner Statens Hus, Lillehammer kl. 12.30 -15.30

Etter møtet i rovviltnemnda var det dialogmøte med inviterte etater, lag, organisasjoner og utvalgte kommuner.

Følgende møtte tillegg til Rovviltnemnda og Fylkesmannen:

Mattilsynet: Tor Odd Silset, Øivind Gaden og Ellen Fuglerud

SNO Oppland: Odd Steinar Granheim

Oppland Sau og Geit: Pål Kjørstad

Oppland Bonde- og småbrukerlag: Terje Holen og Annette Jørstad

Oppland Bondelag: Bjørn Magnus Tordhol og Ola Robøl

Oppland Naturvernforbund: Heidi Kristoffersen

Oppland JFF: Tormod Pedersen og Bergfinn Alund

Dovre kommune: Ellen Syse

Øystre Slidre kommune: Kjell Håvard Tuv, Ole Kristian Oldre og Arnfinn Beito